

اقتراح (شماره هشتم)

در باب تدریس فارسی عمومی در دانشگاه

چرا زبان فارسی امروز را باید با تمام قوی نگاهداشت؟

اشبهای طرفداران افراطی زبان فارسی

شک نیست که زبان فارسی امروز، با همه فصاحت و کمال و دل ربانی و گوش نوازی که دارد، از جنبه علم و فن و صنعت، دارای کمبودهایی است که میتوان، به آسانی ولی با دقت و حوصله و متناسب و مشورت با اهل فن، آنها را از میان برد و البته فعالیت پیشتر از طرف فرهنگستان زبان لازم است.

چرا باید این زبان را به همین کیفیت و رنگ و رو حفظ کرد؟

۱ - زیرا تمام فرمانهای شاهنشاهان و تمام اعلامیه‌ها و نطقهای رسمی و دینی و حزبی و ادبی بدین زبان است.

۲ - زیرا تمام سخنرانهای علمی و ادبی و آموزشی نوباوگان و نوآموزان و دانش آموزان و دانشجویان بدین زبان است.

۳ - زیرا همه فصحاء فارسی زبان و فارسی‌دان به این زبان سخن میگویند.

۴ - زیرا همه نویسندهای و مولفان و مخبران روزنامه‌ها باین زبان می‌نویسند و سخن میرانند.

* جناب اقای حبیب‌اله آموزگار وزیر سابق فرهنگ - سنا تورسابق، از رجال دانشمند ادب و سیاست.

۵ - زیرا همه مسابقه‌های ادبی و گفت و شنود انجمن‌های شعراء به این زبان است.

۶ - زیرا این زبان، زبان مولوی (خداوند عرفان و تصوف) و زبان سعدی (پدر فارسی امروز) و زبان حافظ (چشم و چراغ فارسی امروز) است.

چرا من زبان مولوی و سعدی و حافظ زبان امروز بودن را، آخر همه دلایل قراردادم؟
زیرا آن سه زبان با آنکه همگی متنفذ از قرآن و حدیث پیغمبر و یا بعضی اشعار و ادبیات عرب است، با وجود این نسبت به زبان محاوره و مکالمه مردم روشن فکر و باسواند امروز کمتر لغات در اصل عربی دارد.

نمونه‌ای از مولوی:

تو بتاریکی علی را دیده‌ای

نمونه‌ای از سعدی:

حریف مجلس ما خود همیشه دل میرد

نمونه‌ای از حافظ:

ای مگس عرصه سیمرغ نه جولانگه نوست

نمونه‌ای از انشاء یکی از بهترین مجله‌های فارسی (ماه‌نامه تحقیقی گوهر) شماره اخیر:

«برای استادان زبان و ادب پارسی و بطور کلی همه صاحب نظران بصیر و خبیر فرستی مناسب و مجالی مساعد در میان است که در کفايت این مهم، بیاری دانشگاه بشتابند و به هدایت و

ارشاد سازمانهای آموزشی عالی برخیزند»

پوشیده نماند که در انتخاب این چند نمونه ذره‌ای فکر یا تفحص نکرد و انتخاب و تعمد هم نداشت و بدون تأمل و ناگهانی بنظرم رسید که نقل کردم، چنانکه نمونه زیر را هم

از روزنامه «اطلاعات» بی تأمل و ناگهانی بچشم خورد و نقل می‌کنم:

«نظر کارشناس تصادفات که نظر کارдан فنی را در مورد مقصص نبودن راننده تائید کرده بود تکمیل شد»

حالا ای خواننده عزیز که بزبان فارسی امروز علاقه‌مند هستی، خود از این نمونه‌ها دریاب که زبان محاوره و خامه نویسندگی امروز، بیش از آثار ششصد هفتاد سال پیش لفت در اصل عربی دارد که لازمه کمال و رسائی و فصاحت و بالagt زبان فارسی شده است با وجودیکه دو ثلث نونه‌های مذکور کلمات در اصل عربی است با وجود این در مقام مقایسه با لغات در اصل پارسی، ثابت و مدلل شده که نزدیک سه هزار کلمه از پارسی (قبل از اسلام و بعد از اسلام) وارد زبان عرب شده در صورتیکه کلمات اصلی و مجرد زبان عرب از دو هزار بیشتر نیست!»

برای اثبات و صحبت این مقایسه شما را بمراجعه و مطالعه مقدمه چاپ چهارم فرهنگ

آموزگار توصیه می کنم.

این مقایسه با این تفاوت است که عربهای، عاشق زبان خود، صد ها کلمه فارسی را معرب کرده‌اند بدین گونه که اولاً چهار حرف (پ - ژ - چ - گ) را به حروفهای عربی (ب - ز - ج - ل) تبدیل کردند ثانیاً و بعلاوه بیشتر کلمات پارسی را با تبدیل یا اضافه حرف عربی تحریف و تعریف کرده‌اند مانند : آب ریز (ابرین) آب بهاء (ابهت) ارزش (ارش) سبزک (استبرق) تویله (اصطبل) ستون (اسطوانه) کلید(اقلید) نمونه (انموژ) بابونه (بابونج) برنامه(برنامچ) بر بت (بر بط) بت (بط) پیاده (پیدف) بنفسه (بنفسح) تراوش (ترشح) ترسی (طری) ترانگیین (ترنجین) توراهه (تره)

برای نمونه چند لغت از الف - ب - ت - نوشت و مجموع آنها سر به سه هزار کلمه می‌زنند.

آن وقت در مقابل عمل عرب‌ها ببینید استادان و ادبیان ما چه معامله با لغات در اصل عربی می‌کنند!!

گروهی بسیار تقلید یا تعصب یا خودنمایی اصرار دارند که تمام لغات در اصل عربی (مصدر باب مفاعل) که در عربی بفتح حرف سوم است و در لهجه شیرین فارسی به کسر حرف چهارم تلفظ می‌شود به اصل عربی برگردانند، غافل یا بی‌توجه به اینکه در این کلمات حروف مخصوص زبان عرب است که باید اگر به عربی برمی‌گردند آن حروف را هم با تجوید عربی و از حلق تلفظ کنند یا زبانرا روی دندان‌ها بشارند یا لبها را غنجه کنند و دیگر قاعده‌ها !!

آیا آن آقایان این کار را می‌کنند؟ یا این استادان دانشمند که یا واعظ و اهل منبرند یا شاغل کرسی استادی یاروحانی خوش‌نما، در کلمات زبان عربی: مانند لغات مطالعه، مصاحبه، مباحثه، محاوره، محاسبه، مزارعه، مذاکره و صدھا مانند اینها رعایت قاعده زبان عربی را می‌فرمایند؟ آیا این آقایان که رعایت قاعده زبان عرب می‌کنند و اصرار و تعصب بخرج می‌دهند ، حروف ص - ض - ط - ح - ت - ذ را هم عربی تلفظ می‌کنند؟ بنا بر این بندۀ برای نگاهداری و دفع کمبود و تکمیل علمی و فنی زبان امروز چند پیشنهاد تقدیم مقامات علاقمند و مریبوط می‌نمایم و خدا را بشهدت می‌طلبم که در این مقاله هیچ غرضی یا ضدیت یادشمنی یا تعصب بی‌جاندارم و مانند آفتاب میان‌روز، روش و یقین می‌دانم که افراطیون و متعصیون و شاید بی‌دینان و مخالفان قرآن و اسلام در ازیمان بردن و فسخ و نسخ زبان (به تمام قد زنده امروز) موفق نمی‌شوند و مشمول این گفته حافظه ن- سخن هستند که می‌گوید :

ای مگس عرصه سیمرغ نه جولانگه تست عرض خود میری و ذحمت ما میداری
اینک چند پیشنهاد:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برتال جامع علوم انسانی